

Гендерне квотування

Аргументація, міжнародна практика, українська версія квотування

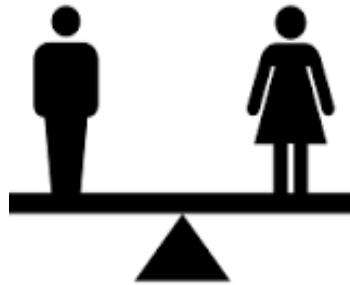

ШКОЛА ЖІНОЧОГО ПОЛІТИЧНОГО ЛОБІ

2017 р.

Гендерна рівність

Гендерна рівність досягається тоді, коли жінки і чоловіки користуються **однаковими правами і можливостями в усіх секторах життєдіяльності суспільства**, в тому числі економічному і на рівні прийняття рішень,

а також,

коли різні типи поведінки, прагнення і потреби жінок і чоловіків однаково цінуються і задовольняються.

Забезпечення гендерної рівності в Україні

Конституція України. Стаття 3 Конституції закріплює рівність чоловіків та жінок в усіх сферах життя. Гендерної рівності торкаються статті 21, 24, 51.

Закон України «Про забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків» від 8 вересня 2005 року.

Закон України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2020 року [...]»

Указ Президента України «Про затвердження Національної стратегії у сфері прав людини»

Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану дій з реалізації Національної стратегії у сфері прав людини на період до 2020 року»

Україна ратифікувала:

- Конвенцію про ліквідацію усіх форм дискримінації по відношенню до жінок, прийняту в 1979 році
- Конвенцію № 156 про працюючих з сімейними обов'язками
- підсумкові документи Всесвітньої конференції з прав людини (Відень, 1993 р.)
- Конвенцію про ліквідацію насильства щодо жінок
- Конвенцію про громадянські та політичні права
- Конвенцію про соціальні, економічні та культурні права (1976 р.)

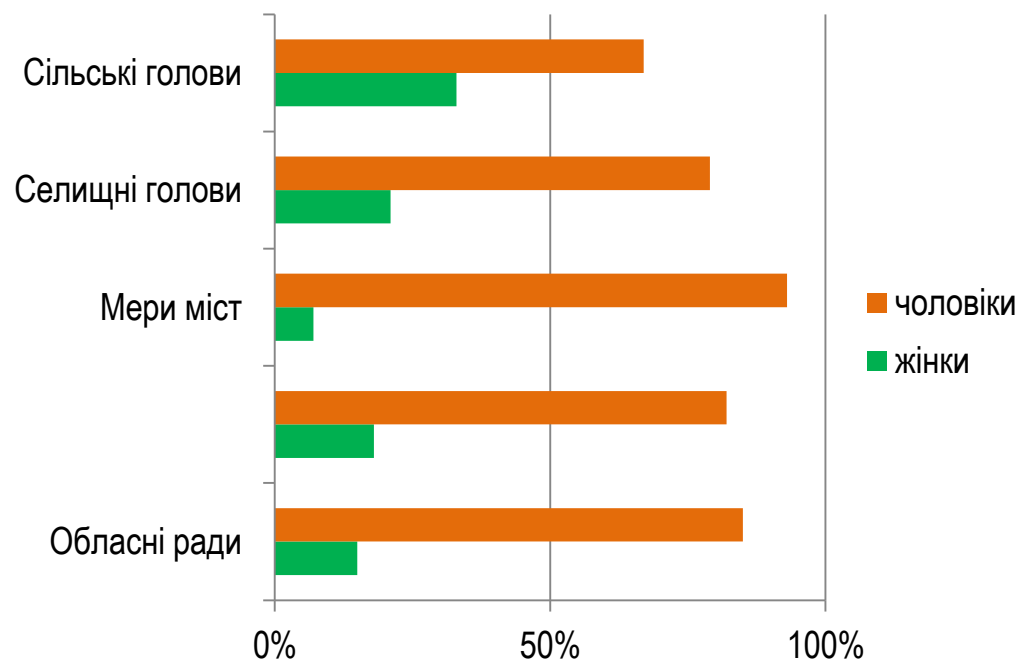
А що ж є насправді? ? ?

Жінки на рівні прийняття рішень

Жінки в Україні складають майже **54%** населення та **60%** виборців.

На кінець 2016 р. у ВРУ - лише **12%** жінок.

Результати місцевих виборів 2015 р.

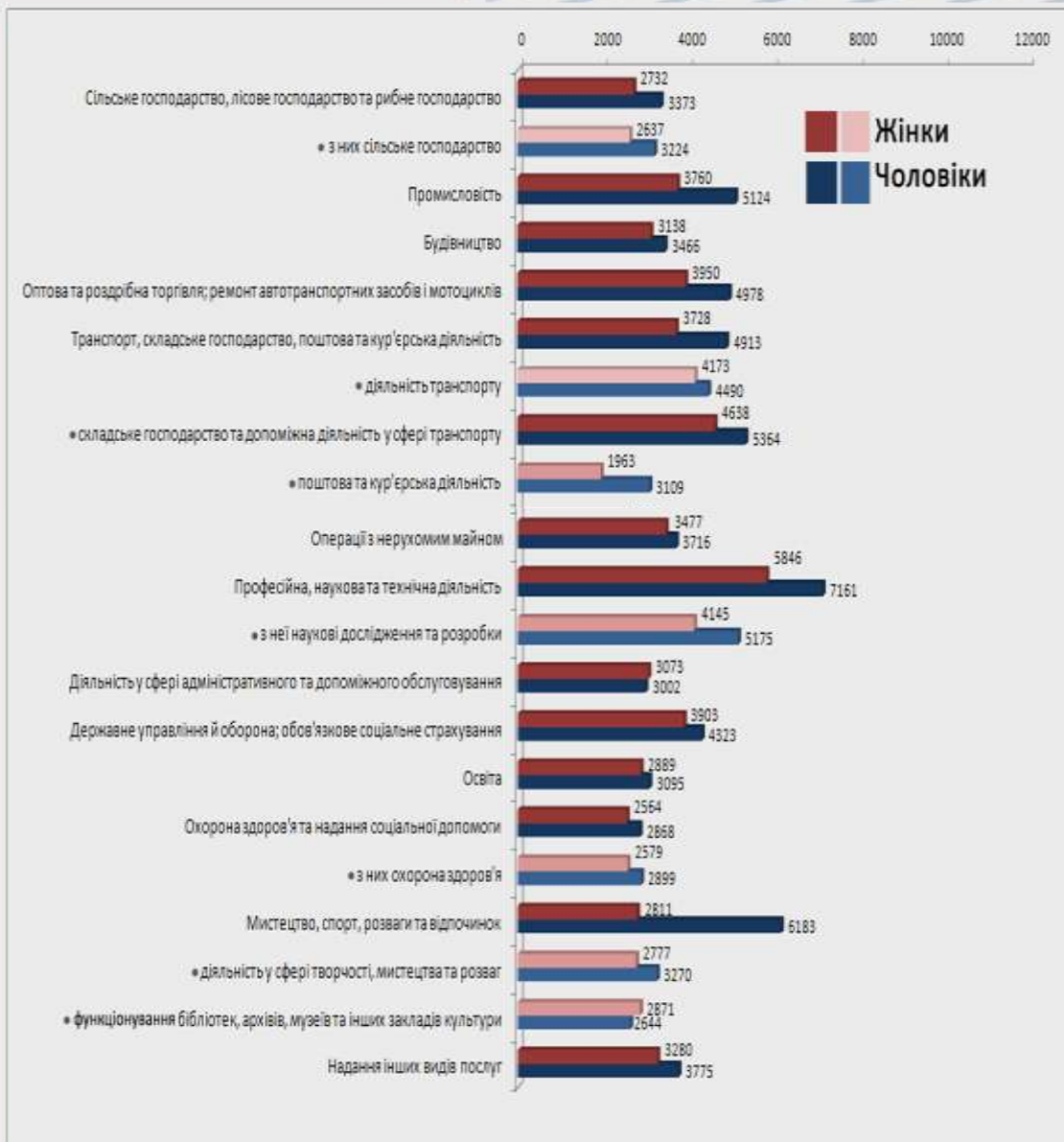
Економічне становище

ЖІНОК

Гендер є соціальною конструкцією, яка заснована на соціальних ролях, тож гендерна нерівність може проявлятися в різних вимірах повсякденного життя.

Заробітна плата жінок в Україні

На **27%** середньомісячна зарплата жінок менша, ніж чоловіків

*Згідно з даними Державної служби статистики України за 9 місяців 2015 р.

Гендерне квотування – це шлях ліквідації гендерної нерівності

**Розбіжності можуть включати в себе
дискримінацію з точки зору
можливостей, ресурсів, послуг, пільг, влади,
прийняття рішень і впливу.**

Гендерне квотування

Гендерне квотування виступає як елемент позитивної дискримінації та забезпечує демократичний принцип формування парламенту як представницького органу всього населення, усіх його етнічних, соціальних, культурних та інших груп.

Цей механізм слід розглядати як тимчасовий, перехідний для підготовки громадської думки щодо розширення участі жінок через усвідомлення необхідності їх ширшого представництва, оскільки жінки недопредставлені не тільки в органах влади, але і на рівні топ-позицій на підприємствах та в організаціях, в інших державних інституціях.

Гендерна квота (gender quotas) - спеціально визначене мінімальне представництво жінок чи чоловіків для усунення кількісного гендерного дисбалансу.

«Тверде» і «м'яке» гендерне квотування

Розрізняють «тверде» і «м'яке» квотування.

«Тверда квота» – це кількісно фіксована норма представництва, коли чітко обумовлюються кількість і межа місць, скорочення якої не допускається. Саме такі квоти фіксуються в Конституціях, Законах про вибори, політичні партії, місцеве самоврядування, державну службу тощо.

«М'яким квотуванням» називають обов'язкову участь у конкурсі на одне місце представників двох статей.

Практика «м'якого» квотування

У Швеції **«м'яке квотування»** є обов'язковим у конкурсах на керівні посади не тільки в політичних, а й у бізнесових структурах.

Поширену практику ця норма має у ФРН. Наприклад, в оголошенні на вільну вакансію обумовлюють, що за однакової фаховості перевагу надають одній зі статей, яка менш представлена в колективі, й таким чином забезпечують гендерний баланс.

Міжнародна практика гендерного квотування

- Забезпечення пропорційного представництва обох статей **на рівні конституцій**.
- Прийняття **спеціальних законів** з гендерної рівності, де є гендерна квота.
- Уведення гендерних квот у **виборче законодавство**.
- Добровільне **внутрішньопартійне квотування**.
- Уведення гендерного квотування у **законодавство про політичні партії** та ін.

Позитиви гендерних квот

Політолог Н. А. Шведова наводить **приклади позитиву** впровадження гендерних квот:

«У країнах із забезпеченням високого представництва жінок на всіх рівнях прийняття владних рішень більше уваги приділяються сімейному законодавству, покращується становище дітей, найбільш незахищених груп населення, гуманізується державна політика загалом».

Простежується певна закономірність, що «гендерні квоти» в політичній сфері фактично є «квотами для жінок». Це не є суперечністю, оскільки для більшості країн світу гострою залишається проблема забезпечення більш широкого представництва жінок в органах влади.

Гендерне квотування у законах України

- **Закон України** «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок та чоловіків в Україні»
- **Закон України** «Про політичні партії України»
- **Закон України** «Про місцеві вибори»

Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок та чоловіків в Україні» від 08 вересня 2005 р.

Стаття 1.

Гендерна рівність – рівний правовий статус жінок і чоловіків та рівні можливості для його реалізації, що дозволяє особам обом статей брати рівну участь у всіх сферах життєдіяльності суспільства.

Позитивні дії – спеціальні тимчасові заходи, спрямовані на усунення дисбалансу між можливостями жінок і чоловіків реалізовувати рівні права, надані їм Конституцією і законами України.

Закон України «Про політичні партії України»:

«Ст. 8 Закону України «Про політичні партії» згідно із Законом України № 709-VII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства з питань проведення виборів» від 21 листопада 2013 р., що вступив у дію 1 лютого 2014 р., доповнилась пунктом 10 такого змісту: **«розмір квот, що визначає мінімальний рівень представництва жінок і чоловіків у виборчому списку кандидатів у народні депутати України від партії у загальнодержавному окрузі і має становити не менше 30 відсотків від загальної кількості кандидатів у виборчому списку».**

Закон України «Про місцеві вибори» від 14 липня 2015 р.

Стаття 4 «Рівне виборче право»:

«Усі кандидати ... мають рівні права і можливості брати участь у виборчому процесі відповідних місцевих виборів. Представництво осіб однієї статі у виборчих списках кандидатів у депутати місцевих рад у багатомандатних виборчих округах має становити **не менше 30 відсотків** загальної кількості кандидатів у виборчому списку».

Аргументи «за» квотування

1. Квотування, що спрямоване на підвищення політичного представництва жінок, тісно пов'язане із вирішенням питання соціальної рівності жінок та чоловіків і з подоланням фактично існуючої нерівності, а, отже, **зниження конфліктності в суспільстві.**

Аргументи «за» квотування

2. Квотування не можна визначити як дискримінаційне щодо чоловіків, оскільки воно є спеціальним компенсаційним заходом, який має виключно тимчасовий характер.

Аргументи «за» квотування

3. Квотування – ефективний тимчасовий засіб для усвідомлення громадянами політики як такої сфери, де мають бути представлені обидві статі.

Аргументи «за» квотування

4. Квотування трактується як демократичний чинник впливу населення на політику політичних партій, оскільки в низці країн населення не має змоги впливати на формування партіями списку кандидатів, голосуючи за партію як носія певної ідеології й іншого шляху нема.

Аргументи «за» квотування

**5. Збільшення кількості жінок у політиці
приводить до покращення соціально-
гуманітарної сфери.**

Долучайтеся до нашої платформи!

<http://www.wcu-network.org.ua>

<http://www.womeninpolitics.org.ua>

www.facebook.com/WCUnetwork

twitter.com/WCU_Network

